

Maakuntavaltuusto**AIKA** 19.11.2018 klo 10:00 - 11:58**PAIKKA** Pohjois-Savon liitto, maakuntasali, Sepänkatu 1, Kuopio**KÄSITELLYT ASIAT**

§	Otsikko	Sivu
13	Kokouksen avaus	74
14	Nimenhuuto ja ääniluettelon hyväksyminen, liite 1	75
15	Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen	76
16	Pöytäkirjantarkastajien ja ääntenlaskijoiden valinta	77
17	Kokouksen työjärjestyksen hyväksyminen	78
18	Maakuntajohtajan yleisesittelypuheenvuoro ja ajankohtaiskatsaus	79
19	Maakuntajohtajan katsaus maakunta- ja SOTE-uudistuksen valmisteluun Pohjois-Savossa	80
20	Pohjois-Savon liiton talousarvion 2019 ja taloussuunnitelman 2019-2021 hyväksyminen, liite 2	81
21	Pohjois-Savon maakuntakaava 2040 tarkistamisen 1. vaihe, hyväksyminen, liitteet 3-9	84
22	Hallintosäännön muuttaminen	93
23	Pohjois-Savon liiton henkilöstösuunnitelman 2019-2020 hyväksyminen, liite 10	95
24	Tilintarkastusyhteisön valinta toimikaudelle 2019 - 2020 ja optio vuodelle 2021	96
25	Maakuntahallituksen varajäsenen valinta	98
26	Maakuntavaltuuston jäsenen ja varajäsenen vaihtuminen tiedoksi	99
27	Maakuntavaltuuston jäsenen vaihtuminen tiedoksi	100
28	Luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden sidonnaisuusilmoitukset tiedoksi, liite 11	101
29	Valtuutettujen aloitteet	102
30	Kutsussa mainitsematon tai valmistelematon asia	103
31	Muutoksenhakuohjeet ja kokouksen päättäminen	104
	Oikaisuvaatimusohjeet ja valitusosoitus	105

OSALLISTUJAT

ALLEKIRJOITUKSET

Kari Rajamäki
PuheenjohtajaPekka Kaikkonen
Pöytäkirjanpitäjä

KÄSITELLYT ASIAT

13 - 31

PÖYTÄKIRJAN TARKASTUS

Pöytäkirja tarkastettu ja hyväksytty

Tiina Kaartinen

Tuula Savolainen

PÖYTÄKIRJA YLEISESTI NÄHTÄVILLÄ

13.12.2018

Pohjois-Savon liiton toimistossa toimistoaikana.

Pekka Kaikkonen
maakuntasihteeri

Kokouksen avaus**Maakuntavaltuusto 19.11.2018 § 13**

Päätösehdotus: Maakuntavaltuuston puheenjohtaja Kari Rajamäki avaa kokouksen.

Päätös: Maakuntavaltuuston puheenjohtaja Kari Rajamäki avasi kokouksen klo 10.05.

Pöytäkirjamerkintä: Ennen kokouksen avausta maakuntavaltuuston II varapuheenjohtaja Antti Kivelä onnitteli maakuntavaltuuston puheenjohtaja Kari Rajamäkeä 70-vuotismerkkipäivän johdosta.

Nimenhuuto ja ääniluettelon hyväksyminen, liite 1**Maakuntavaltuusto 19.11.2018 § 14**

Pohjois-Savon liiton perussopimuksen 15 §:n mukaan:

Maakuntavaltuuston kokouksessa on kullakin jäsenellä yksi ääni. Mikäli jäsen on esteellinen tai poissa, siirtyy hänen äänivaltansa henkilökohtaiselle varajäsenelle.

Luettelo maakuntavaltuuston jäsenistä on liitteenä 1.

Päätösehdotus:

Maakuntavaltuusto suorittaa nimenhuudon ja hyväksyy sen perusteella ääniluettelon.

Päätös:

Suoritetussa nimenhuudossa paikalla oli 44 varsinaista valtuutettua ja 3 varavaltuutettua, yhteensä 47. Lisäksi paikalla oli 9 hallituksen jäsentä, jotka eivät ole maakuntavaltuuston jäseniä.

Liitteet

Liite 1

Ääniluettelo, MKV 19.11.2018

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen**Maakuntavaltuusto 19.11.2018 § 15**

Maakuntavaltuuston työjärjestyksen 6 §:n mukaan kutsu maakuntavaltuuston kokoukseen on vähintään 14 päivää ennen kokousta lähetettävä erikseen kullekin valtuutetulle sekä niille, joilla on kokouksessa läsnäolo- ja puheoikeus. Kokouksesta on annettava yleisesti tieto jäsenkuntien julkisten kuulutusten ilmoitustauluilla. Kokouskutsussa on ilmoitettava kokouksen aika ja paikka sekä käsiteltävät asiat.

Perussopimuksen 11 §:n mukaan maakuntavaltuusto on päätösvaltainen, kun kaksi kolmasosaa jäsenistä (vähintään 37 jäsentä) on saapuvilla.

Kokouskutsu ja esityslista on postitettu 5.11.2018. Lisäksi maakuntavaltuuston kokouksen ajankohdasta ja paikasta on tiedotettu lauantaina 3.11.2018 Savon Sanomissa, Iisalmen Sanomissa ja Warkauden lehdessä.

Puheenjohtaja toteaa esteen ilmoittaneet valtuutetut ja läsnäolevat varavaltuutetut.

Päätösehdotus: Maakuntavaltuusto toteaa kokouksen laillisesti koolle kutsuksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös: Maakuntavaltuusto hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Pöytäkirjantarkastajien ja äänenlaskijoiden valinta**Maakuntavaltuusto 19.11.2018 § 16**

Maakuntavaltuuston pöytäkirjan tarkastaa kaksi kullakin kerralla erikseen sitä varten valittua valtuutettua, jollei maakuntavaltuusto jonkin asian kohdalla ole päättänyt, että pöytäkirja tarkastetaan muulla tavalla.

Päätösehdotus:

Maakuntavaltuusto valitsee kaksi jäsentään pöytäkirjantarkastajiksi, jotka tarvittaessa toimivat äänenlaskijoina.

Päätös:

Maakuntavaltuusto valitsi yksimielisesti pöytäkirjantarkastajiksi Tiina Kaartisen ja Tuula Savolaisen.

Maakuntahallitus	§ 145	29.10.2018
Maakuntavaltuusto	§ 21	19.11.2018

Pohjois-Savon maakuntakaava 2040 tarkistamisen 1. vaihe, hyväksyminen, liitteet 3-9

101/10.02.00.00/2016

Maakuntahallitus 29.10.2018 § 145

Liitteet: Kaavaselostus, MKH 29.10.2018
Maakuntakaavamerkinnot ja -määräykset
Pohjois-Savon maakuntakaava 2040 1. vaiheen kaavakartta
Pohjois-Savon maakuntakaava 2040 1. vaiheen kaavayhdistelmä
Pohjois-Savon maakuntakaava 2040 1. vaiheen kumoutuvat merkinnät

Pohjois-Savon maakuntakaavan 2040 tarkistamisen 1. vaihe tuli vireille maakuntahallituksen päätöksellä 23.1.2017 § 7. Kaavatyo on nyt edennyt hyväksymisvaiheeseen.

Teemat ja tavoitteet

Maakuntakaavan 2040 tarkistamisen 1. vaiheessa on käsitelty lainsäädännön muutoksista johtuvia sekä elinkeinoelämän toimintaedellytysten kannalta tärkeitä, seurannassa ja sidostyhmäneuvotteluissa esille nousseita teemoja, kuten vähittäiskaupan suuryksiköt, tavariikenteen terminaalit, soidensuojelualueet, pellot, sähkösiirtolinjat, ampumaradat, moottoriurheilu- ja ajoharjoitteluradat, puolustusvoimien alueet ja suojavyöhykkeet, geoenergia, kaivostoimintojen alueet ja suojavyöhykkeet Yara Suomi Oy:n Siilinjärven kaivoksen kohdalla, Päijänne-Saimaa -kanava, VT5 Leppävuiran keskustan kohdalla, puolustusvoimia haittaavat tuulivoima-alueet sekä turvetuotannosta poistuvat alueet.

Tavoitteena on ollut:

- valtakunnallisten ja maakunnallisten intressien tunnistaminen, niihin keskittyminen
- kaavan strategisuus, riittävä yleispiirteisyys, joustavuus
- kaavan yhteys maakuntasuunnitelmaan ja maakuntastrategiaan
- että tarkistuksen 1. ja 2. vaihe muodostavat yhdessä Pohjois-Savon maakuntakaavan 2040, jolloin kaava on yhtenä karttana ja selostuksena.

Käsittelyvaiheet

Maakuntakaavan valmistelusta, sen osallisuusmenettelyistä ja -mahdollisuuksista on tiedotettu koko prosessin ajan. Keskeisimpiä osallistumismenettelyjä ovat olleet lakisääteiset nähtävilläolot, lausunnot ja mielipiteet, viranomais- ja sidostyhmäneuvottelut sekä muut esittely- ja seminaarilaisuudet. Lisäksi kaavasta on voinut antaa jatkuvasti palautetta suoraan kaavan valmistelijoille. Kaava-aineiston voi tutustua liiton kotisivuilla.

- Vireilletulo sekä osallistumis- ja arviointisuunnitelma, MKH 23.1.2017, § 7
- Osallistumis- ja arviointisuunnitelma nähtävillä 30.1.-28.2.2017 ja lausunnoilla 10.5.-15.6.2017. Palaute (22 kpl) ja lausunnot (38 kpl) ja niihin laaditut vastineet.
- 1. viranomaisneuvottelu 20.3.2017
- Päivitykset osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan, MKH 26.6.2017, § 96
- Kaavaluonnos valmisteluaineistoinen nähtävillä 7.11.-15.12.2017. Lausunnot (33 kpl) ja muistutukset (38 kpl) sekä niihin laaditut vastineet. Päivitykset osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan, MKH 29.1.2018, § 6.
- Lausuntopyyntö kaavaehdotuksesta viranomaisilta ja yhteisöiltä 28.3.-30.4.2018. Lausunnot (49 kpl) ja niihin laaditut vastineet, MKH 21.5.2018, § 70.
- 2. viranomaisneuvottelu 15.5.2018
- Kaavaehdotus nähtävillä 27.6.-15.8.2018.
- Yleisötilaisuus 6.8.2018 Siilinjärvellä.
- Lausunnot (30 kpl) ja muistutukset (47 kpl) kaavaehdotuksesta sekä niihin laaditut vastineet, MKH 23.9.2018, § 132.

Sidosryhmäneuvotteluja on pidetty valmisteluvaiheessa erityisesti VT5:een ja Päijän-

Maakuntahallitus	§ 145	29.10.2018
Maakuntavaltuusto	§ 21	19.11.2018

ne-Saimaa -kanavaan liittyen. Neuvotteluja käytiin mm. Pohjois-Savon ELY-keskuksen, Liikenneviraston ja ympäristöministeriön kanssa. Lisäksi Päijänne-Saimaa -kanava-asiasta käytiin laaja keskustelutilaisuus 5.5.2017. Ampumaratayhteyshenkilöille järjestettiin sidosryhmätillaisuudet 7.6.2017 ja 22.8. Työpalavereja on pidetty kuntien, YARA:n, Pohjois-Savon ELY:n, Puolustusvoimien, Finavian, MTK:n ja YM:n kanssa. Osallisten antama palaute aiheutti selvitysalue -merkinnän lisäämisen ehdotusvaiheessa kaivos- ja taajamatoimintojen alueen väliin. Ehdotusvaiheessa puolustusvoimien merkinnät ja Yaran kaivokseen liittyvät merkinnät aiheuttivat muutenkin tarvetta neuvotteluille, joita käytiin niin Siilinjärven kunnan, toimijoiden kuin viranomaisten kesken.

Selvitykset

Maakuntakaavan tarkistamista varten laadittuja selvityksiä ovat: *Maakuntakaavan seuranta 2016* (Pohjois-Savon liitto 2017), *Pohjois-Savon moottoriturheilurata- ja ajoharjoittelurata-selvitys* (Sweco Ympäristö Oy 2017), *Pohjois-Savon ampumarataselvitys* (Sweco Ympäristö 2017), *Pohjois-Savon kohdennettu geoenergiapotentialiselvitys* (FCG Suunnittelu- ja tekniikka Oy 2017) sekä *Nuojua (Vaala) - Huutokoski (Joroinen) 400 kV voimajohdon taustaselvitys* (Fingrid Oyj 2018).

Vaikutusten arviointi

Maakuntakaavan vaikutusten arviointia on tehty jo luonnosvaiheessa teemoittain ja sitä on täydennetty ehdotusvaiheessa, jolloin vaikutuksia on tarkasteltu MRA 1 § mukaisesti liittyen:

1. ihmisten elinoloihin ja elinympäristöön
2. maa- ja kallioperään, veteen, ilmaan ja ilmastoon
3. kasvi- ja eläinlajeihin, luonnon monimuotoisuuteen ja luonnonvaroihin
4. alue- ja yhdyskuntarakenteeseen, yhdyskunta- ja energiatalouteen sekä liikenteeseen
5. kaupunkimaisemaan, maisemaan, kulttuuriperintöön ja rakennettuun ympäristöön sekä
6. elinkeinoelämän toimivan kilpailun kehittymiseen.

Vaikutusten arvioinnin pohjatyö on tilattu ehdotusta laadittaessa konsultilta (Pöyry Oy).

Maakuntakaavan keskeiset vaikutukset

Vähittäiskaupan suuryksiköiden ohjausmekanismien muuttaminen lisää elinkeinoelämän kehittämisen joustavuutta. Palveluntarjonta paranee kysyntälähtöisesti, mutta palvelujen saatavuus keskusta-alueilla voi samalla heiketä.

Tavaraliikenteen terminaalien sijoittamisessa muutokset nykytilanteeseen ovat niin pieniä, että vaikutuksetkin jäävät vähäisiksi.

HCT-terminaaliverkosto voi parantaa puukuljetusten logistiikkaa. Kelirikon aikaan HCT-terminaalit toimivat välivarastoina. Uudet puutavaraterminaalit voivat lisätä melun aiheuttamia häiriöitä, hyönteisvahinkoja ja kiintoaineiden huuhtoutumista. Toisaalta, kattava terminaaliverkosto edistää uusiutuvien energiamuotojen käyttöä. Puutermiinalin siirtyminen Lapinlahden keskustan ratapihalta Alapitkälle vapauttaa alueen muuhun maankäyttöön ja vähentää asukkaille aiheutuvaa meluhaittaa.

Yaran ja puolustusvoimien toimintaedellytyksien kehittäminen vaikuttaa myönteisesti maakunnan työllisyyteen. Ristiriitaisten intressien yhteensovitus työ on niiden osalta tärkeää. Kaivostoimintojen suojavyöhykkeiden tarkistus vähentää kaivoksen haitoille altistuvien asukkaiden määrää, mutta kaivostoiminnan laajentuessa altistuvien asukkaiden määrä kasvaa. Kaivostoiminnan laajentuminen vähentää virkistyskäytössä olevia alueita. Kaivoksen suojavyöhykkeet rajoittavat uutta asumista, mutta eivät vaikuta maa- ja metsätalouden harjoittamiseen. Kaivostoiminnan laajentuminen sekä uudet tai laajennettavat sivukiven läjitysalueet lisäävät haitallisia vaikutuksia ympäristöön. Muutos maa- ja kallioperään on loppullinen. Louhinnan laajentuminen aiheuttaa haitallisia vaikutuksia luonnon monimuotoisuuteen. Kaivosalueen ja asutuksen väliin osoitettavalla selvitysaluemerkinnällä haittavai-

Maakuntahallitus
Maakuntavaltuusto

§ 145
§ 21

29.10.2018
19.11.2018

kutuksia pyritään hillitsemään.

Puolustusvoimien Rissalan sotilasilmailun kehittäminen lisää paikallista melun ja/tai tärinän aiheuttamaa häiriötä ihmisille ja eläimistöille. Häiriö ei ole jatkuvaa. Suojavyöhykkeet rajoittavat yhdyskuntarakennetta kunnan alueidenkäytön kehittämisen kannalta. Rajoituksia tulee korkealle rakentamiselle ja rakenteille laajoillakin alueilla.

Maatalousalueiden aluevarausmerkintöjen kumoaminen ja maatalouden huomioiminen maakuntakaavan yleismääräyksessä tukee maaseutuelinkeinojen toimintaedellytysten säilymistä ja edesauttaa kulttuuriympäristöjen säilymistä.

Tuulivoimamerkintöjen kumoamisen vuoksi tuulivoimarakentamisen mahdolliset elinoloja heikentävät vaikutukset jäävät toteutumatta, samoin luontoon ja maisemaan kohdistuvat haitat jäävät toteutumatta. Puolustusvoimat hyötyy merkinnän kumoamisesta.

Uusien sähkönsiirtolinjojen rakentaminen eri puolille maakuntaa turvaa elinkeinojen kilpailukykyä ja toteuttaa valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita. Uudet johtoverkostot voivat haitata ekologisia yhteyksiä ja rajoittaa muuta maankäyttöä. Lisäksi ne aiheuttavat haitallisia maisemallisia vaikutuksia, mitä voidaan kuitenkin hillitä sijoittamalla sähkönsiirtolinjoja nykyisille johtoalueille.

Päijänne-Saimaa –kanavan merkinnän muuttamisella laivaväylästä ohjeelliseksi laivaväyläksi ei ole oleellisia vaikutuksia. Keskeisintä merkinnän muuttamisessa on sen kytkeytyminen vt5:n ja vt9:n kehittämiseen.

Vt5 linjauksen kehittäminen ja säilyttäminen nykyisellä paikallaan Leppävirran taajaman kohdalla tukee maakunnallista tavoitetta nopeista liikenneyhteyksistä ja elinkeinoelämän kehittymisestä. Myönteistä muutoksessa on myös Nikkilänmäen kulttuurimaiseman ja luontoarvojen säilyminen sekä pohjaveden suojausmahdollisuuksien paraneminen. Geoenergian yleismääräys edistää uusiutuvien energiamuotojen käyttöä ja säästää luonnonvaroja. Valtion maille osoitetuilla uusilla soidensuojelumerkinnöillä turvataan luonnon monimuotoisuutta ja hillitään ilmastonmuutoksen vaikutuksia. Turvetuotannosta poistuneiden alueiden merkintöjen kumoaminen toteaa jo tapahtuneen muutoksen. Turpeennoston aiheuttamat melu- ja pölyhaitat poistuvat ja vesistöhaitat vähenevät. Virkistyskäyttömahdollisuudet lisääntyvät.

Ampumarata- ja moottoriurheilun alueiden merkinnöillä ei osoiteta uusia alueita, joten vaikutuksetkaan eivät muutu. Merkinnät varmistavat pitkällä tähtäimellä verkoston säilymisen ja kehittymisen. Raasion ampumaradan toiminnan päättymisellä on negatiivinen vaikutus ampumaharrastuspaikkojen saavutettavuuteen.

Seuranta

Maakuntakaavan toteutumista seurataan annettaessa lausuntoja ja käytäessä viranomaisneuvotteluja kuntakaavojen ja muiden maakuntakaavaa toteuttavien suunnitelmien laatimisen ja lupakäsittelyjen yhteydessä. Seurannan apuna toimii maakuntakaavoitustyötä ohjaava aluerakennetyöryhmä. Pohjois-Savon liitto laatii vuosittain kaavoituskatsauksen, jossa maakuntakaavojen toteutumista ja uusimistarvetta kuvataan. Maakuntakaavan tarkistamisen 2. vaihe aloitetaan vuonna 2019. Toisessa vaiheessa on mahdollista palata myös tämän vaiheen teemoihin, mikäli saatavilla on uutta selvitystietoa.

Kaava-asiakirjat

Maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti maakuntakaava esitetään kartalla. Pohjois-Savon maakuntakaavan 2040 tarkistamisen 2040 1. vaiheen juridisia asiakirjoja ovat kaavakartta (1:200 000) sekä siihen liittyvät Maakuntakaavamerkinnät ja määräykset -asiakirja liitteineen. Lisäksi maakuntakaava-asiakirjoihin kuuluu kaavaselostus. Kaavan valmisteluun liittyviin selvityksiin voi tutustua Pohjois-Savon liiton kotisivuilla osoitteessa: <https://www.pohjois-savo.fi/aluesuunnittelu/valmisteilla-olevat-maakuntakaavat.html>

Maankäyttö- ja rakennuslain 31 §:n mukaan maakuntakaavan hyväksyy maakunnan liiton ylin päättävä toimielin eli maakuntavaltuusto. Maakuntakaavaa ei enää alisteta

Maakuntahallitus	§ 145	29.10.2018
Maakuntavaltuusto	§ 21	19.11.2018

ympäristöministeriön vahvistettavaksi, vaan kaava tulee voimaan, kun maakuntavaltuuston hyväksymispäätöksestä on kuulutettu. Tämä voidaan tehdä, kun päätös on saanut lainvoiman eli päätöksestä ei ole valitettu tai mahdollisten valitusten käsittelyn jälkeen. Maakuntahallitus voi valituksista riippumatta nopeuttaa kaavan voimaantuloa määräämällä maakuntakaavan MRL 201 §:n mukaan tulemaan voimaan valitusajan päätyttyä, ennen kuin se on saanut lainvoiman.

Maakuntakaavaehdotuksen nähtävilläolon jälkeen kaavaselostukseen ja *Maakuntakaavan merkinnät ja määräykset* -asiakirjaan on tehty teknisluonteisia korjauksia. Kaavakarttaa ei ole muutettu.

Mkj:n ehdotus:

Maakuntahallitus esittää, että maakuntavaltuusto hyväksyy Pohjois-Savon maakuntakaavan 2040 tarkistamisen 1. vaiheen kaavakartan (1:200000), Maakuntakaavamerkinnät ja -määräykset liitteineen sekä kaavaselostuksen liitteineen.

Voimaan tullessaan Pohjois-Savon maakuntakaavan 2040 tarkistamisen 1. vaihe kumoaa lainvoimaisista maakuntakaavoista Kuopion seudun maakuntakaavassa, Pohjois-Savon maakuntakaavassa 2030, Pohjois-Savon tuulivoimamaakuntakaavassa, Leppävirran pohjoisosan valtatie 5 maakuntakaavassa sekä Pohjois-Savon kaupan maakuntakaavassa olevat tämän vaiheen teemojen mukaiset kaavamerkinnät sekä merkintöihin liittyvät määräykset ja yleismääräykset, jotka on lueteltu kaavaselostuksen sivuilla 126-127.

Maakuntahallitus antaa toimistolle oikeuden tehdä kaava-asiakirjoihin mahdollisesti tarvittavat teknisluonteiset korjaukset ennen maakuntavaltuuston käsittelyä.

Valmistelija:

kaavoituspäällikkö Annaelina Isola, 044 714 2609
suunnittelujohtaja Paula Qvick, 044 714 2646

Päätös:

Keskustelun aikana Marja Berg Pia Pentikäisen kannattamana esitti asian palautettavaksi valmisteltavaksi. Puheenjohtaja totesi tehdyn päätösehdotuksesta poikkeavan kannatetun esityksen, ja esitti suoritettavaksi kädennostoäänestyksen siten, että ensin nostavat käteensä ne, jotka kannattavat päätösehdotusta ja sen jälkeen ne, jotka kannattavat Marja Bergin esitystä. Maakuntahallitus hyväksyi esityksen äänestystavasta.

Suoritetussa äänestyksessä päätösehdotusta kannattivat Seppo Kääriäinen, Pekka Leskinen, Neeta Röppänen, Jouni Toppinen, Hannakaisa Heikkinen, Merja Rautiainen, Nelli Berg-Väänänen ja Hannu Smolander, ja Marja Bergin esitystä kannattivat Marja Berg ja Pia Pentikäinen. Matti Semi oli poissa. Puheenjohtaja totesi maakuntahallituksen hyväksyneen päätösehdotuksen.

Pöytäkirjamerkintä:

Annaelina Isola ja Patrick Hublin olivat paikalla tämän asian käsittelyn ajan.

Maakuntavaltuusto

Pohjois-Savon maakuntakaavan 2040 tarkistamisen 1. vaihe tuli vireille maakuntahallituksen päätöksellä 23.1.2017 § 7. Kaavatyö on nyt edennyt hyväksymisvaiheeseen.

Maakuntahallituksen valmistelutekstiin tehdyt muutokset on osoitettu *kursiivilla*.

Maakuntahallitus	§ 145	29.10.2018
Maakuntavaltuusto	§ 21	19.11.2018

Teemat ja tavoitteet

Maakuntakaavan 2040 tarkistamisen 1. vaiheessa on käsitelty lainsäädännön muutoksista johtuvia sekä elinkeinoelämän toimintaedellytysten kannalta tärkeitä, seurannassa ja sidostyhmäneuvotteluissa esille nousseita teemoja, kuten vähittäiskaupan suuryksiköt, tavaramarkkinoiden terminaalit, soidensuojelualueet, pellot, sähkönsiirtolinjat, ampumaradat, moottoriurheilu- ja ajoharjoitteluradat, puolustusvoimien alueet ja suojavyöhykkeet, geoenergia, kaivostoimintojen alueet ja suojavyöhykkeet Yara Suomi Oy:n Siilinjärven kaivoksen kohdalla, Päijänne-Saimaa -kanava, VT5 Leppävirran keskustan kohdalla, puolustusvoimia haavaavat tuulivoima-alueet sekä turvetuotannosta poistuvat alueet.

Tavoitteena on:

- valtakunnallisten ja maakunnallisten intressien tunnistaminen, niihin keskittyminen
- kaavan strategisuus, riittävä yleispiirteisyys, joustavuus
- kaavan yhteys maakuntasuunnitelmaan ja maakuntastrategiaan
- että tarkistuksen 1. ja 2. vaihe muodostavat yhdessä Pohjois-Savon maakuntakaavan 2040, jolloin kaava on yhtenä karttana ja selostuksena.

Käsittelyvaiheet

Maakuntakaavan valmistelusta, sen osallisuusmenettelyistä ja -mahdollisuuksista on tiedotettu koko prosessin ajan. Keskeisimpiä osallistumismenettelyjä ovat olleet lakisäätöiset nähtävilläolot, lausunnot ja mielipiteet, viranomais- ja sidostyhmäneuvottelut sekä muut esittely- ja seminaarituulet. *Nähtävilläolosta ja niihin liittyvistä yleisötilaisuuksista on tiedotettu kuulutuksilla maakuntavaltuuston hyväksymissä sanomalehdissä (Savon Sanomat, Iisalmen Sanomat ja Varkauden Sanomat) sekä liiton ja kuntien ilmoitustauluilla. Kaavasta on voinut antaa jatkuvasti palautetta suoraan kaavan valmistelijoille. Kaava-aineistoon on voinut tutustua liiton kotisivuilla. Lisäksi osallisilla on ollut mahdollisuus liittyä liiton kuukausikirjeen postituslistalle. Kuukausikirjeessä on kerrottu kaavatyon vaiheista.*

- Vireilletulo sekä osallistumis- ja arviointisuunnitelma, MKH 23.1.2017, § 7
- Osallistumis- ja arviointisuunnitelma nähtävillä 30.1.-28.2.2017 ja lausunnoilla 10.5.-15.6.2017. Palaute (22 kpl) ja lausunnot (38 kpl) ja niihin laaditut vastineet.
- 1. viranomaisneuvottelu 20.3.2017
- Päivitykset osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan, MKH 26.6.2017, § 96
- Kaavaluonnos valmisteluaineistoinen nähtävillä 7.11.-15.12.2017. Lausunnot (33 kpl) ja muistutukset (38 kpl) sekä niihin laaditut vastineet. Päivitykset osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan, MKH 29.1.2018, § 6.
- Lausuntopyyntö kaavaehdotuksesta viranomaisilta ja yhteisöiltä 28.3.-30.4.2018. Lausunnot (49 kpl) ja niihin laaditut vastineet, MKH 21.5.2018, § 70.
- 2. viranomaisneuvottelu 15.5.2018
- Kaavaehdotus nähtävillä 27.6.-15.8.2018.
- Yleisötilaisuus 6.8.2018 Siilinjärvellä.
- Lausunnot (30 kpl) ja muistutukset (47 kpl) kaavaehdotuksesta sekä niihin laaditut vastineet, MKH 23.9.2018, § 132.
- *Hyväksymiskäsittely, MKH 29.10.2018, § 145.*

Sidosryhmäneuvotteluja on pidetty valmisteluvaiheessa erityisesti VT5:een ja Päijänne-Saimaa -kanavaan liittyen. Neuvotteluja käytiin mm. Pohjois-Savon ELY-keskuksen, Liikenneviraston ja ympäristöministeriön kanssa. Lisäksi Päijänne-Saimaa -kanava-asiasta käytiin laaja keskustelutilaisuus 5.5.2017. Ampumaratayhteyshenkilöille järjestettiin sidostyhmätilaisuudet 7.6.2017 ja 22.8. Työpalavereja on pidetty kuntien, YARA:n, Pohjois-Savon ELY:n, Puolustusvoimien, Finavian, MTK:n ja YM:n kanssa. Osallisten antama palaute aiheutti selvitysalue -merkinnän lisäämisen ehdotusvaiheessa kaivos- ja taajamatoimintojen alueen väliin. Ehdotusvaiheessa puolustusvoimien merkinnät ja Yaran kaivokseen liittyvät merkinnät aiheuttivat muutenkin tarvetta neuvotteluille, joita käytiin niin Siilinjärven kunnan, toimijoiden kuin viranomaisten kesken.

Maakuntahallitus	§ 145	29.10.2018
Maakuntavaltuusto	§ 21	19.11.2018

Selvitykset

Maakuntakaavan tarkistamista varten laadittuja selvityksiä ovat: Maakuntakaavan seuranta 2016 (Pohjois-Savon liitto 2017), Pohjois-Savon moottoriurheilurata- ja ajoharjoittelurata-selvitys (Sweco Ympäristö Oy 2017), Pohjois-Savon ampumarataselvitys (Sweco Ympäristö 2017), Pohjois-Savon kohdennettu geoenergiapotentiaaliselvitys (FCG Suunnittelu- ja tekniikka Oy 2017) sekä Nuojua (Vaala) - Huutokoski (Joroinen) 499 kV voimajohdon taustaselvitys (Fingrid Oyj 2018). *Muita merkittäviä taustatietoja on mm. Yara Suomi Oy:n laati-ma kaivos- ja tehdasmelun yhteismallinnus -kartta (Ramboll 2017).*

Vaikutusten arviointi

Maakuntakaavan vaikutusten arviointia on tehty jo luonnosvaiheessa teemoittain ja sitä on täydennetty ehdotusvaiheessa, jolloin vaikutuksia on tarkasteltu MRA 1 § mukaisesti liit-tyen:

1. ihmisten elinoloihin ja elinympäristöön
2. maa- ja kallioperään, veteen, ilmaan ja ilmastoon
3. kasvi- ja eläinlajeihin, luonnon monimuotoisuuteen ja luonnonvaroihin
4. alue- ja yhdyskuntarakenteeseen, yhdyskunta- ja energiatalouteen sekä liikenteeseen
5. kaupunkimaisemaan, maisemaan, kulttuuriperintöön ja rakennettuun ympäristöön sekä
6. elinkeinoelämän toimivan kilpailun kehittymiseen.

Vaikutusten arvioinnin pohjatyö on tilattu ehdotusta laadittaessa konsultilta (Pöyry Oy).

Maakuntakaavan keskeiset vaikutukset

Vähittäiskaupan suuryksiköiden ohjausmekanismien muuttaminen lisää elinkeinoelämän kehittämisen joustavuutta. Palveluntarjonta paranee kysyntälähtöisesti, mutta palvelujen saatavuus keskusta-alueilla voi samalla heiketä.

Tavaraliikenteen terminaalien sijoittamisessa muutokset nykytilanteeseen ovat niin pieniä, että vaikutuksetkin jäävät vähäisiksi.

HCT-terminaaliverkosto voi parantaa puukuljetusten logistiikkaa. Kelirikon aikaan HCT-terminaalit toimivat välivarastoina. Uudet puutavaraterminaalit voivat lisätä melun aiheuttamia häiriöitä, hyönteisvahinkoja ja kiintoaineiden huuhtoutumista. Toisaalta, kattava terminaali-verkosto edistää uusiutuvien energiamuotojen käyttöä. Puutermiinalin siirtyminen Lapinlahden keskustan ratapihalta Alapitkälle vapauttaa alueen muuhun maankäyttöön ja vähentää asukkaille aiheutuvaa meluhaittaa.

Yaran ja puolustusvoimien toimintaedellytyksien kehittäminen vaikuttaa myönteisesti maa-kunnan työllisyyteen. *Yara työllistää suoraan 400 hlö, välillisesti alihankkijoiden kautta 1600 ja tulovaikutuksina 400 hlö eli yhteensä 2400 hlö.* Ristiriitaisten intressien yhteensovi-tustyö on niiden osalta tärkeää. Kaivostoimintojen suojavaikuteiden tarkistus vähentää kaivoksen haittoille altistuvien asukkaiden määrää, mutta kaivostoiminnan laajentuessa al-tistuvien asukkaiden määrä kasvaa. Kaivostoiminnan laajentuminen vähentää virkistyskäy-tössä olevia alueita. Kaivoksen suojavaikuteet rajoittavat uutta asumista, mutta eivät vai-kuta maa- ja metsätalouden harjoittamiseen. Kaivostoiminnan laajentuminen sekä uudet tai laajennettavat sivukiven läjitysalueet lisäävät haitallisia vaikutuksia ympäristöön. Muutos maa- ja kallioperään on lopullinen. Louhinnan laajentuminen aiheuttaa haitallisia vaikutuk-sia luonnon monimuotoisuuteen. Kaivosalueen ja asutuksen väliin osoitettavalla selvitys-aluemerkinnällä haittavaikutuksia pyritään hillitsemään.

Puolustusvoimien Rissalan sotilasilmailun kehittäminen lisää paikallista melun ja/tai tärinän aiheuttamaa häiriötä ihmisille ja eläimistöille. Häiriö ei ole jatkuvaa. Suojavaikuteet rajoit-tavat yhdyskuntarakennetta kunnan alueidenkäytön kehittämisen kannalta. Rajoituksia tu-lee korkealle rakentamiselle ja rakenteille laajoillakin alueilla.

Maakuntahallitus
Maakuntavaltuusto

§ 145
§ 21

29.10.2018
19.11.2018

Maatalousalueiden aluevarausmerkintöjen kumoaminen ja maatalouden huomioiminen maakuntakaavan yleismääräyksessä tukee maaseutuelinkeinojen toimintaedellytysten säilymistä ja edesauttaa kulttuuriympäristöjen säilymistä.

Tuulivoimamerkintöjen kumoamisen vuoksi tuulivoimarakentamisen mahdolliset elinoloja heikentävät vaikutukset jäävät toteutumatta, samoin luontoon ja maisemaan kohdistuvat haitat jäävät toteutumatta. Puolustusvoimat hyötyy merkinnän kumoamisesta.

Uusien sähkönsiirtolinjojen rakentaminen eri puolille maakuntaa turvaa elinkeinojen kilpailukykyä ja toteuttaa valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita. Uudet johtoverkostot voivat haitata ekologisia yhteyksiä ja rajoittaa muuta maankäyttöä. Lisäksi ne aiheuttavat haitallisia maisemallisia vaikutuksia, mitä voidaan kuitenkin hillitä sijoittamalla sähkönsiirtolinjoja nykyisille johtoalueille.

Päijänne-Saimaa –kanavan merkinnän muuttamisella laivaväylästä ohjeelliseksi laivaväyläksi ei ole oleellisia vaikutuksia. Keskeisintä merkinnän muuttamisessa on sen kytketyminen vt5:n ja vt 9:n kehittämiseen.

Vt5 linjauksen kehittäminen ja säilyttäminen nykyisellä paikallaan Leppävirran taajaman kohdalla tukee maakunnallista tavoitetta nopeista liikenneyhteyksistä ja elinkeinoelämän kehittymisestä. Myönteistä muutoksessa on myös Nikkilänmäen kulttuurimaiseman ja luontoarvojen säilyminen sekä pohjaveden suojausmahdollisuuksien paraneminen. *Leppävirran kunnalla on valmius hyväksyä laatimansa yleis- ja asemakaavat maakuntakaavan tarkistuksen voimaantulon jälkeen ja mahdollistaa siten tien suunnittelun edistyminen ja hankkeen rahoitus.*

Geoenergian yleismääräys edistää uusiutuvien energiamuotojen käyttöä ja säästää luonnonvaroja.

Valtion maille osoitetuilla uusilla soidensuojelumerkinnöillä turvataan luonnon monimuotoisuutta. Turvetuotannosta poistuneiden alueiden merkintöjen kumoaminen toteaa jo tapahtuneen muutoksen. Turpeennoston aiheuttamat melu- ja pölyhaitat poistuvat ja vesistöhaitat vähenevät. Virkistyskäyttömahdollisuudet lisääntyvät.

Ampumarata- ja moottoriurheilualueiden merkinnöillä ei osoiteta uusia alueita, joten vaikutuksetkaan eivät muutu. Tavoitteena on varmistaa pitkällä tähtäimellä toimivan verkoston säilyminen ja kehittyminen. Raasion ampumaradan toiminnan päättymisellä on negatiivinen vaikutus ampumaharrastuspaikkojen saavutettavuuteen.

Seuranta

Maakuntakaavan toteutumista seurataan annettaessa lausuntoja ja käytäessä viranomaisneuvotteluja kuntakaavojen ja muiden maakuntakaavaa toteuttavien suunnitelmien laatimisen ja lupakäsittelyjen yhteydessä. Seurannan apuna toimii aluerakennetyöryhmä. Pohjois-Savon liitto laatii vuosittain kaavoituskatsauksen, jossa maakuntakaavojen toteutumista ja uusimistarvetta kuvataan.

Maakuntakaavan tarkistamisen 2. vaihe aloitetaan vuonna 2019. Toisessa vaiheessa on mahdollista palata myös tämän vaiheen teemoihin, mikäli saatavilla on uutta selvitystietoa.

Kaava-asiakirjat

Maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti maakuntakaava esitetään kartalla. Pohjois-Savon maakuntakaavan 2040 tarkistamisen 1. vaiheen juridisia asiakirjoja ovat kaavakartta (1:200 000) sekä siihen liittyvät Maakuntakaavamerkinnät ja määräykset -asiakirja liitteineen. Lisäksi maakuntakaava-asiakirjoihin kuuluu kaavaselostus. Kaavan valmisteluun liittyviin selvityksiin voi tutustua Pohjois-Savon liiton kotisivuilla osoitteessa: <https://www.pohjois-savo.fi/aluesuunnittelu/valmisteilla-olevat-maakuntakaavat.html>

Maankäyttö- ja rakennuslain 31 §:n mukaan maakuntakaavan hyväksyy maakunnan liiton ylin päättävä toimielin eli maakuntavaltuusto. Maakuntakaavaa ei enää alisteta ympäristöministeriön vahvistettavaksi, vaan kaava tulee voimaan, kun maakuntavaltuuston

Maakuntahallitus
Maakuntavaltuusto

§ 145
§ 21

29.10.2018
19.11.2018

hyväksymispäätöksestä on kuulutettu. Tämä voidaan tehdä, kun päätös on saanut lainvoiman eli päätöksestä ei ole valitettu tai mahdollisten valitusten käsittelyn jälkeen. Maakuntahallitus voi valituksista riippumatta nopeuttaa kaavan voimaantuloa määräämällä maakuntakaavan MRL 201 §:n mukaan tulemaan voimaan valitusajan päätyttyä, ennen kuin se on saanut lainvoiman.

Maakuntakaavaehdotuksen nähtävilläolon ja maakuntahallituksen käsittelyn jälkeen kaavaselostukseen ja Maakuntakaavan merkinnät ja määräykset -asiakirjaan on tehty teknisiä korjauksia, *kuten selostuksen uudelleen taittaminen*. Kaavakarttaa ei ole muutettu.

Päätösehdotus:

Maakuntavaltuusto hyväksyy Pohjois-Savon maakuntakaavan 2040 tarkistamisen 1. vaiheen maakuntahallituksen päätöksen mukaisesti. Maakuntavaltuusto päättää hyväksyä Pohjois-Savon maakuntakaava 2040 tarkistamisen 1. vaiheen, joka voimaan tullessaan kumoaa voimassa olevista maakuntakaavoista merkinnät, jotka on esitetty erillisellä kaavakartalla ja kuvattu kaavaselostuksessa (s. 84 ja 120).

Päätös:

Puheenjohtaja esitti, että asiasta kuullaan ensin suunnittelujohtaja yleisesittely, missä kaikki valtuutetut voivat ovat läsnä, ja sen jälkeen ennen yksityiskohtaista käsittelyä ratkaistaan valtuutettujen esteellisyys. Esitys hyväksyttiin.

Yleisesittelyn jälkeen Lauri Roponen ilmoitti olevansa jäävi, koska hänen poikansa omistaa 440 kilovoltin sähkölinjan alle jäävää maata. Lauri Roponen poistui kokouksesta asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi klo 11.30 - 11.44.

Valtuuston puheenjohtaja Kari Rajamäki kysyi Heikki Jääskeläiseltä esteellisyyttä, joka vastasi ettei ole esteellinen.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä Heikki Jääskeläinen Henri Uljosen kannattamana esitti, että maakuntakaavasta jätetään pois YARAN alue. Perusteluina on mm. seuraavaa:

"Yaralta puuttuu vielä jatkosuunnitelmat toimintansa kehittämisestä. Suojavyöhyke tulee kirkonkylän sisälle n. 3 km torilta. Suojavyöhykkeen sisällä asuu n. 850 ihmistä ja sen välittömässä läheisyydessä puolet Siilinjärven keskustaajaman ihmisistä eli. 5000 henk. Kaavan hyväksyminen tässä mittakaavassa avaa täysin ennakoimattomat uhkakuvat Siilinjärven keskustaajamalle ja sen asukkaille sekä luonnolle. Kaavakäsittelyssä annettuja lausuntoja ei ole huomioitu kaavaehdotuksessa. Edellä mainituin perustelu on Yaran alue jätettävä 1. vaiheesta pois kokonaan, muilta osin maakuntakaavan voidaan hyväksyä."

Puheenjohtaja totesi tehdyn päätösehdotuksesta poikkeavan kannatetun esityksen, joten asiasta on äänestettävä. Puheenjohtaja esitti suoritettavan nimenhuutoäänestyksen siten, että ne, jotka kannattavat maakuntahallituksen päätösehdotusta vastaavat JAA, ja ne, jotka kannattavat Jääskeläisen muutosehdotusta vastaavat EI. Jos EI voittaa, poistetaan kaavasta Yaran alue, mutta muilta osin kaava hyväksytään. Äänestysesitys hyväksyttiin.

Suoritettussa nimenhuutoäänestyksessä annettiin 35 JAA -ääntä, 10 EI -ääntä ja yksi tyhjä. Puheenjohtaja totesi maakuntavaltuuston hyväksyneen päätösehdotuksen. Äänestyslista on liitteenä.

Heikki Jääskeläinen jätti päätökseen liitteenä olevan kirjallisen eriävän mielipiteen.

Maakuntahallitus	§ 145	29.10.2018
Maakuntavaltuusto	§ 21	19.11.2018

Pöytäkirjamerkintä:

*Erkki Hynninen oli poissa kokouksesta klo 11.08 - 11.16 tämä asian käsittelyn aikana.
Markku Forss oli poissa kokouksesta klo 11.22 - 11.29 tämä asian käsittelyn aikana.
Jaakko Kosunen oli poissa kokouksesta klo 11.22 - 11.27 tämä asian käsittelyn aikana.
Lauri Roponen oli poissa kokouksesta klo 11.30 - 11.44 tämä asian käsittelyn aikana.*

Liitteet

- Liite 3 Pohjois-Savon maakuntakaava 2040 tarkistamisen 1. vaihe kaavakartta, MKV 19.11.2018
- Liite 4 Pohjois-Savon maakuntakaava 2040 tarkistamisen 1. vaihe kumottavat kaavamerkinnät, MKV 19.11.2018
- Liite 5 Pohjois-Savon maakuntakaava 2040 tarkistamisen 1. vaihe kaavayhdistelmä, MKV 19.11.2018
- Liite 6 Pohjois-Savon maakuntakaava 2040 tarkistamisen 1. vaiheen kaavaselostus, MKV 19.11.2018
- Liite 7 PSMK 2040 tarkistamisen 1. vaiheen Maakuntakaavamerkinnät ja määräykset, MKV 19.11.2018
- Liite 8 Äänestysluettelo, MKV 19.11.2018
- Liite 9 Eriävä mielipide, MKV 19.11.2018

POHJOIS-SAVON LIITTO
Maakuntavaltuusto

MUUTOKSENHAKUOHJE

Muutoksenhakukiellot (§ 17-19, 26-30)

Niistä päätöksistä, jotka koskevat vain valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa tehdä kuntalain 136 §:n mukaan kunnallisvalitusta.

HValL 3 §:n 1 mom. perusteella valitusta ei voida tehdä, ellei päätöksellä tarkoiteta toimenpidettä, jolla asia on ratkaistu tai jätetty tutkittavaksi ottamatta.

Valitusosoitus (§ 12, 14-16, 20-25, 31)

Maakuntavaltuuston päätökseen haetaan muutosta hallinto-oikeudelta. Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksentiedoksisaannista. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämistä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Muutos haetaan Itä-Suomen hallinto-oikeudelta: Minna Canthin katu 64, 70100 Kuopio.

Valituskirjassa on ilmoitettava:

- * valittajan nimi, ammatti, asuinkunta ja postiosoite
- * päätös, johon haetaan muutosta
- * miltä osin päätöksestä valitetaan ja muutos, joka siihen vaaditaan tehtäväksi
- * muutosvaatimuksen perusteet

Valituskirja on valittajan tai valituskirjan muun laatijan omakätisesti allekirjoitettava. Jos ainoastaan laatija on allekirjoittanut valituskirjan, siinä on mainittava myös laatijan ammatti, asuinkunta ja postiosoite.

Valituskirjaan on liitettävä päätös, josta valitetaan, alkuperäisenä tai viran puolesta oikeaksi todistettuna jäljennöksenä sekä todistus siitä päivästä, josta valitusaika on luettava.

Valituskirjat on toimitettava valitusviranomaiselle ennen valitusajan päättymistä. Omalla vastuulla asiakirjat voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin valituskirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille ennen valitusajan päättymistä.

Yksityiskohtainen valitusosoitus liitetään pöytäkirjanotteeseen.